

Het boek waarmee Makdoembaks een toonaangevende lezing van de Surinaamse Prof. Dr. Flu (1884/1945) in ere herstelt.

**OP 18 NOVEMBER 2014
PRESENTEERDE
ARTS-ONDERZOEKER
NIZAAR MAKDOEMBAKS
ZIJN LAATSTE BOEK
IN HET AUDITORIUM VAN HET
NATIONAAL ARCHIEF
SURINAME
TE PARAMARIBO**

Peter Flu (I), de kleinzoon van Prof. Dr. Flu, poseert met de auteur voor café-restaurant 't Vat te Paramaribo.

OVER HET BOEK

Kindersterfte
in Suriname,
een erfenis
uit de slavernij

Verzagen van prof. Dr. P.C. Flu

In het boek *Kindersterfte in Suriname, een erfenis uit de slavernij. Verzagen van prof. Dr. P.C. Flu* plaatst Makdoembaks een weggestopte lezing van de Surinaamse medicus Paul Christiaan Flu (1884-1945) in de context van het slavernij verleden van Suriname.

Flu bracht het tot hoogleraar tropische hygiëne en rector magnificus van de Universiteit Leiden. In 1910 hield hij een baanbrekende lezing over de zeer hoge kindersterfte in Suriname. Zijn adviezen waren verrassend modern. Zo pleitte hij voor de introductie van consultatiebureaus. Wat deed de koloniale overheid? Niets. Het rapport van Flu verdween in een bureaulade totdat Makdoembaks het ontdekte in de archieven.

De sociale factoren die Flu aandroeg, wanneer hij verbanden legde met zijn bacteriologische bevindingen, blijken stevast herleid te kunnen worden naar de impact van de slavernij op de Surinaamse samenleving. Makdoembaks heeft de lezing van Flu dan ook met behulp van archiefonderzoek van de nodige historische context voorzien.

OVER PROF. DR. FLU

Paul Christiaan Flu werd op 11 februari 1884 te Paramaribo geboren. Zijn opleiding doorliep hij in Suriname en Nederland waarna hij in 1908 de functie van Officier van Gezondheid op zich nam in Suriname. Het was in die hoedanigheid dat hij de door Makdoembaks gepubliceerde lezing hield waarnaar men niet wilde luisteren.

In 1911, pal na zijn “gedeponeerde” lezing, werd Flu weggepromoveerd naar het Geneeskundig Laboratorium te Batavia, Oost-Indië. Hier zette hij zijn glansrijke wetenschappelijke carrière voort door eerst directeur van genoemd laboratorium te worden en vervolgens, in 1921, hoogleraar Tropische Hygiëne te worden aan de Universiteit van Leiden. Daar werd hij directeur van het Leids Instituut voor Tropische Geneeskunde en hij nam de leerstoelen Parasitologie (1925) en Bacteriologie (1927) op zich.

Inmiddels luisterde men wel naar de als zeer innemend en hard werkend bekend staande Flu. Na een studiereis naar Suriname schreef hij een rapport voor de Minister van Koloniën (1928) uit Flu's bevindingen en adviezen werd de waterleiding van Paramaribo geboren. In 1938 werd hij in Leiden Rector Magnificus.

Voor WO II ondervond Flu zware gezondheidsproblemen, maar wat hem werkelijk brak was de brute moord op zijn zoon Hans, op 4 januari 1944. Zoon Flu werd geliquideerde als represaille voor een aanslag op een NSB-er een dag eerder. Vader Flu overleed kort na het einde van de oorlog.

DE BOEKPRESENTATIE IN HET NATIONAAL ARCHIEF SURINAME, TE PARAMARIBO

De pers was ruim vertegenwoordigd bij het evenement en het publiek bestond uit verschillende generaties belangstellenden.

Voordat de auteur aan het woord kwam hield eerst documentairemaker Lucien Karg (I) een korte speech. Karg maakte [een film over Flu die te zien is op youtube](#).

Arts-onderzoeker Nizaar Makdoembaks aan het woord over zijn laatst verschenen boek.

Journalist Audry Wajwakana interviewde auteur Makdoembaks voor 'de Ware Tijd' en schreef het onderstaande artikel.

Na het officiële gedeelte was er ruimte voor informeel samenzijn. Lucien Karg converseert met mensen uit het publiek.

Makdoembaks (voormalig huisarts) signeert een boek voor studievriend E. Haakmat, huisarts te Paramaribo.

Geheim gehouden medisch rapport in boekvorm uitgebracht

door Audry Wajwakana

PARAMARIBO — Suriname werd in het begin van de twintigste eeuw geteisterd door kindersterfte. De Surinaamse medicus Paul Christiaan Flu (1884-1945) onderzocht destijds de oorzaken. Zijn bevindingen en adviezen vat hij vervolgens in een rapport dat hij in 1910 aan de koloniale autoriteiten overhandigde. Het verdween echter in een bureaula totdat Nizaar Makdoembaks het drie jaar geleden in een archief ontdekte.

In Makdoembaks jongste publicatie 'Kindersterfte in Suriname, een erfenis uit de slavernij. Verzwegen werk van prof. Dr. P.C. Flu', heeft de arts-onderzoeker een deel van het rapport verwerkt en onderbouwd met historische documenten. Makdoembaks presenteerde zijn boek dinsdavond in het Nationaal Archief Suriname (NAS).

Prioriteiten

"De Surinaamse bevolking zou veel groter zijn geweest als de koloniale autoriteiten het probleem tijdig hadden aangepakt. Het rapport werd echter angstvallig geheim gehouden, omdat de overheid er vanuit ging dat het teveel geld zou kosten", conclu-

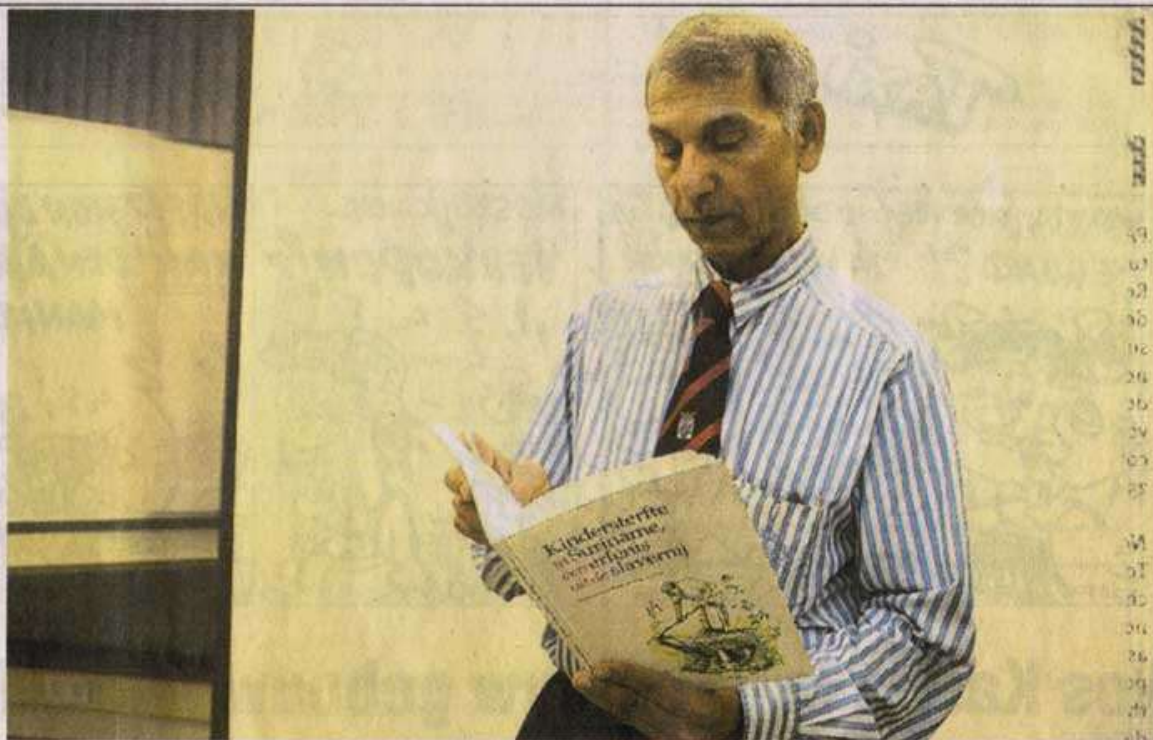
deerde de auteur tijdens de boekpresentatie. De oorzaken van de massale kindersterfte waren onder andere voedingsstoornissen, infectieziekten en geslachtsziekten. Hierdoor werden veel kinderen te vroeg geboren waardoor ze een groter risico liepen vroegtijdig te sterven.

De gemiddelde levensverwachting van Afro-Surinaamse kinderen (die groep was met name woonachtig in Paramaribo) was vijf jaar. "Het idee van Flu was eenvoudig. Met het opzetten van consultatiebureaus wilde hij kinderen redden.

De koloniale overheid voelde er toen echter niets voor om de kindersterfte tegen te gaan." Volgens de auteur gaf de koloniale overheid meer prioriteiten aan de gezondheidszorg van de goedkope arbeiders, de immigranten, die op dat moment op de plantages werkten in plaats van de vrijgekomen slaven die niet meer op de plantages wilden werken.

Voorgrond

Het geheime rapport kwam Makdoembaks in 2011 in de archieven tegen toen hij informatie zocht over de bestrijding van de tropische ziekte framboesia (bosyaws) die Flu op zich nam.

Arts-onderzoeker Nizaar Makdoembaks bladert in zijn nieuwe boek, waarin hij het medische rapport van de Surinaamse medicus Paul Flu over de kindersterfte in het begin van de twintigste eeuw belicht.

Makdoembaks die tevens voorzitter is van Stichting Eerherstel Oorlogsslachtoffers Curaçao (SEOC) wil met dit soort historische gegevens de helden van Suriname belichten. "Het boek is geen zware medische kost en ook scholieren van het lbo en mulo kunnen er de nodige informatie uit halen over", zegt hij.

Lucien Karg die ook aanwezig was

bij de presentatie, heeft in 2011 een documentaire over het leven en werk van Flu uitgebracht. "Deze documentaire moest een aanzet zijn voor anderen om meer onderzoek te gaan doen over de werken van Flu.

Ik ben heel erg blij dat de eerste onderzoeker zich heeft gepresenteerd, waardoor het werk van deze man eindelijk meer op de voorgrond komt",

zegt Karg verheugd. Een uur voor de presentatie was de boekenvoorraad die de auteur had meegenomen, uitverkocht. "Voor belangstellenden heeft het NAS een exemplaar om in te kijken", zegt Tanya Sietaram die daar werkzaam is. Het boek zal naar alle waarschijnlijkheid pas in januari volgend jaar in de boekhandels te krijgen zijn.

dWT foto / Irvin Ngariman

11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100